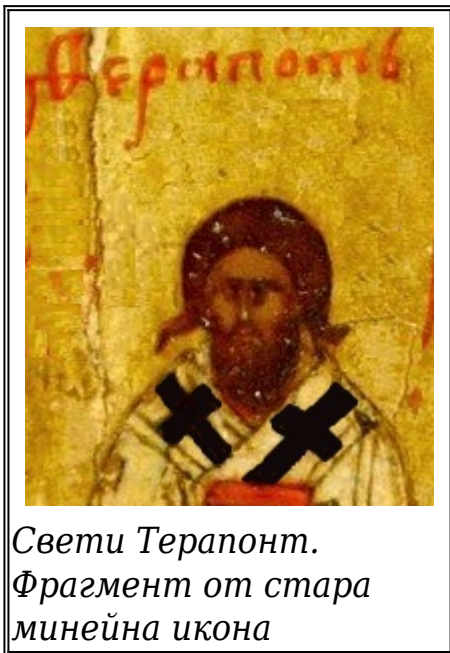

Вяра

09.06 по еретическия, †27 май по православния календар - Свети свещеномъченик Терапонт. Светите мъченици Теодора и Дидим

В памет на свети свещеномъченик Терапонт (III в.)

Свети Терапонт бил светител на Сардийската църква. Със своето учение и проповед той обърнал много елини идолопоклонници към Христа и ги просветил със светото Кръщение. Свети Терапонт бил хванат от хегемона Юлиан, който го оковал във вериги и го затворил в тъмницата. Там бил измъчван дълго време с глад и жажда.

След това бил развеждан в тежки окови до градовете Синаон Фригийски и Анкира Галатийски, по време на което бил измъчван по най-различни начини.

Когато стигнали до река Асталин, съблекли страдалеца, привързали го за четири кола, забити в земята, и го били така

жестоко, че се показали костите му и земята се напоила с неговата кръв.

А от сухите колове покарали вейки и се покрили с листа, и след това от тях израснали големи дървета, от чиито листа хората получавали изцеление на своите различни болести и недъзи. Накрая свети Терапонт бил доведен в Саталийската епископия (подчинена на Сардийската митрополия), намираща се в Лидия, близо до река Хермус, и тук след много изтезания бил умъртвен заради изповядването на Христовото име и приел от Господа нетленен венец.

Страдание на светите мъченици Теодора и Дидим († 304 г.)

В

ц
а
р
у
в
а
н
е
т
о
н
а

императорите Диоклетиан и Максимиан, по времето, когато град Александрия бил управляван от княз Евстратий, бил издаден царски указ, който повелявал християните да бъдат принуждавани да принасят жертви на идолите, а в случай, че откажат да изпълнят заповедта - да бъдат измъчвани.

Княз Евстратий заповядал да доведат в съдилището Теодора - една девойка християнка, която преди неотдавна била заловена и хвърлена в тъмницата. Когато я довели, съдията я попитал:

- Каква е твоята вяра, девойко?

Светата отвърнала:

- Аз съм християнка.

Съдията отново задал въпрос:

- Свободна ли си, или си робиня?

- Аз вече ти казах - отговорила Теодора, - че съм християнка. А Христос, като дойде в света, ме освободи от греха. Родена съм, впрочем, от знатни и почитани в този суетен свят родители.

Князът погледнал към градоначалника, на име Лукий, и го попитал:

- Познаваш ли тази девица?

Лукий отговорил:

- Да, знам, че произхожда от благороден и честен род.

Тогава князът се обърнал към Теодора и ѝ казал:

- Ако ти, девойко, произхождаш от благороден и знатен род, тогава защо досега не си се омъжила?

Девицата отговорила:

- Аз се отрекох от брака, заради Христа; защото нашият Господ Иисус Христос, като дойде в света и се роди от Пречистата Приснодева Мария, ни освободи от тлението и ни обеща да ни дари живот вечен. И ето аз, като вярвам в Него,

реших заради любовта си към Него да съхраня девството си чисто до самата си смърт.

Съдията, чувайки това, казал:

- Царете ни заповядаха да принуждаваме всички девици, които желаят да съхранят чистотата си, да се поклонят на нашите богове. А ако вие не поискате да се поклоните на боговете, ще бъдете изпратени в блудилището.

Девецата отвърнала:

- Навярно ти разбираш, че Бог гледа преди всичко на желанието на сърцето. Бидейки Сърцеведец, Той знае всички наши помисли и зачита като дела нашите намерения. Моят Бог знае моето намерение - да съхраня в чистота девството си. Затова, дори ти и да заповядаш, както се хвалиш, да ме дадеш на блудниците, то това не ще бъде прелюбодеяние за моето тяло, а - насилие и страдание за мен. И ако ти отсечеш моята глава или - ръката, или крака ми, или насилствено ме лишиш от девството ми, с това няма да ме направиш блудница, а мъченица. Но знай, че моят Господар и Бог е силен да запази в чистота моето девство, ако пожелае.

Съдията казал:

- Недей да позориш своето благородство, не предавай себе си на поругание и присмех, бидейки дъщеря на честни и знатни родители, както свидетелстват тук за тебе.

Девецата отговорила:

- Аз прославям Христа, моя Бог, Който ми даде благородство и чистота, и се надявам, че Той ще запази цяла и непокътната Своята гълъбица.

Съдията казал:

- Защо се прелъстяваш, като вярваш в един разпнат човек и го приемаш за Бог. Нима Той ще те избави от ръцете, които ще посегнат да те осквернят? Не мисли, че като влезеш в блудилището, ще излезеш чиста оттам.

Теодора отвърнала:

- Аз вярвам, че Христос, моят Бог, Който пострада при Пилат Понтийски, ще ме избави от нечистите ръце на блудниците и ще запази чиста Своята рабиня.

След това съдията дал на Теодора три дни, за да размисли. Но тя изразила готовността си да пострада още сега, като казвала, че както и след три дни, така и когато и да било, нейното намерение и желание ще бъде само едно - да умре за Христа, своя Бог.

После светицата била отведена в тъмницата, а след три дни отново я довели на разпит. Когато най-сетне хегемонът се убедил, че тя няма да се отрече от светата християнска вяра, заповядал да я отведат в блудилището. Докато я водели натам, светата се молела на Господа:

- Христе Боже, Който укроти безсловесните зверове пред лицето на светата Твоя мъченица Текла, моля Те, укроти сега и словесните зверове - блудниците, които искат да осквернят чистотата на моето тяло. Ти, Боже, Който избави Сусана от ръцете на стареите прелюбодейци, спаси и мен, Твоята рабиня, от подобните на тях блудници! Не допускай да бъде осквернен храмът, който е посветен единствено на Тебе Единия! Ти, Който прогонваш от мен невидимите врагове, които тайно се опитват да похитят съкровището на девството ми, прогони и тези видими насилници, които като разбойници искат да отнемат моето богатство. Ела ми на помощ и ме защити, Господи, Боже мой, и с всемогъщата Си сила направи така, че да изляза оттам чиста и до мен да не се и докоснат

техните нечестиви ръце, за да прославя Твоето свято име!

В същото време, докато светата се молела така, скверните блудници стояли около блудилището и спорели помежду си кой да влезе пръв при девицата. В този миг някакъв едър юноша, облечен като воин, се приближил към тях и ги прогонил оттам, а после влязъл при девицата, без никой да му попречи да стори това. Той бил един от християните, на име Дидим, който по Божие устроение нарочно влязъл в този дом, облечен като воин - давайки вид, че е дошъл да върши грях, а в действителност той дошъл тук, за да защити девойката. Като го видяла, света Теодора твърде много се учудила. Но блажени Дидим казал:

- Не се бой, сестро! Този, който външно ти изглежда като вълк, всъщност е агне и твой брат в светата вяра. Аз дойдох да те спася, рабиньо и гълъбице на моя Бог. Да си сменим дрехите - ти се облечи в моите, а аз - в твоите, та да можеш, под прикритието на моите дрехи, да отнесеш оттук непокътнатото своето девство. Аз пък ще отида на мъченически подвиг и ще се покажа като истински воин на Христа Бога.

Светата девица се съгласила да постъпят така, тъй като разбрала, че Дидим е изпратен при нея от Бога. Сменили си дрехите: девойката облякла мъжките дрехи, а юношата - нейните. После момъкът казал на девойката:

- Като излизаш оттук, закрий лицето си - все едно, че се срамуваш. Защото всички си излизат оттук със срам. И така никой няма да те познае.

Девицата така и направила: излязла, облечена във воинските дрехи, криейки лицето си. Тя бързо се отправила към дома си, славейки Бога и Неговия Промисъл за нея, затова, че Той я избавил от блудниците, подобно на птица от мрежа или на плячка от зъбите на вълците.

Когато Теодора излязла от блудилището, в този миг в него влязъл един младеж, който бил обладан от блудна страст. Като видял вместо девицата мъж, той много се учудил и възкликнал:

- Какво е това! По какъв начин девицата се е превърнала в мъж? Аз съм чувал, че някога Христос, както говорят християните, превърнал водата във вино, но ето сега виждам, че Той е превърнал женския пол в мъжки.

И като излязъл от блудилището, той говорел на своите другари:

- Да бягаме по-скоро оттук! Да бягаме, та да не би Христос да ни превърне в жени!

И като побягнали оттам, те отишли при съдията Евстратий и му разказали за всичко.

Евстратий заповядал да доведат Дидим в съдилището и го попитал:

- Кой си ти?

Дидим отвърнал:

- Аз съм раб на Иисуса Христа; а името ми е Дидим.

Съдията казал:

- Защо си облечен с женски, а не с мъжки дрехи?

Дидим отговорил:

- Аз ги взех от Теодора, а своите дадох на нея, за да не бъде позната от блудниците и за да избяга от техните ръце.

Съдията попитал:

- Кой ти заповяда да направиш това?

Дидим отговорил:

- Моят Бог, Иисус Христос, ме научи да постъпя така. Той ме изпрати да спася Неговата овца, за да я запази цяла и неповредена от зъбите на зверовете.

Съдията казал:

- А къде е Теодора? Кажи ни къде е тя, ако не желаеш да те измъчваме.

Дидим отвърнал:

- Наистина не зная къде се намира сега. Знам само това, че тя е честна и вярна Христова рабиня и че изповядва пресветото име на Христа, нашия Бог. Затова и Христос я възлюби и я запази в чистота - като Своя невеста.

Тези думи разгневили княза и той заповядал да отсекаят меч главата на Дидим, а тялото му - да хвърлят в огън.

Свети Дидим, като узнал за смъртната си присъда, се преизпълнил с радост и въззовал към Господа:

- Благословен си Ти, Боже, Отец на нашия Господ Иисус Христос, Който не презря моята молитва и изпълни моето желание; защото Ти и Своята рабиня Теодора запази в чистота и неосквернена, а и мен сподобяваш с мъченически венец!

След това извели светията извън града, за да изпълнят присъдата.

Когато света Теодора узнала за това, тръгнала след свети мъченик Дидим и като дошла до мястото, където трябвало да се изпълни присъдата, започнала да спори с него за мъченическия венец:

- Ти ме спаси от осквернение, но аз не съм те молила да ме спасиш и от смъртта. Аз първа бях задържана, първа бях

изтезавана и съдена; отстъпи ми мъченическата смърт. Нека аз да бъда посечена, а ти върви където искаш. Ти вече имаш голяма награда от Господа за това, че запази в чистота моето девство. Аз не искам ти да умреш заради мен и да вземеш моя венец. Не желая да бъда причина за твоята смърт. Аз сама ще умра, сама ще дам своята дан; защото - ето и аз имам глава, нека тя да бъде отсечена за името Христово. Аз имам кръв - нека тя да бъде пролята за нашия Господ! Аз не исках и не искам да бъда осквернена, но желяех и сега желая да бъда измъчвана. Не ми отнемай венеца, който по-рано от тебе започнах да плета. Но ако ти завиждаш на моето мъченичество, тогава ми позволи да мина първа под меча, а ти ще можеш да станеш Христов мъченик след мене. Аз желая ти да останеш след мен, а не аз - след теб, защото теб не могат да те осквернят, а мен могат да ме лишат от невинността ми. Ако ти ме изведе чиста от блудилището, тогава ми позволи да застана чиста и пред Христа.

А свети Дидим ѝ казал:

- Възлюбена, сестро! Нашият Господ, Който вече веднъж те запази неосквернена, е силен завинаги да те запази чиста. А на мен, който съм осъден на смърт, не ми пречи да умра! Аз ще умра за Христа и с кръвта си ще умия греховете си.

Докато те така се препирали помежду си, пристигнала заповед да бъдат посечени и двамата. Света мъченица Теодора първа преклонила под меча своята глава, а след това била отсечена и главата на свети мъченик Дидим. Телата им пък бил хвърлени в огън. Така те приели победни венци от Христа, нашия Бог, на Когото въздаваме слава, чест и поклонение, заедно с Отца и Светия Дух, во веки. Амин.

ЧЕТИ-МИНУТИ

{{_LINK1_}}